

SOCIAAL CONTRACT

Het sociaal contract is de filosofie dat de legitimiteit van het gezag van de staat over het individu voortkomt uit een contract dat tussen beiden is afgesloten. Veelal is dit impliciet en wordt dit hypothetische contract in het verleden geplaatst.

De belangrijkste contractdenkers zijn Thomas Hobbes, John Locke en Jean-Jacques Rousseau.

Zij probeerden de maatschappelijke samenleving te verklaren vanuit het idee dat mensen ooit zonder regels en in onbeperkte vrijheid in een soort natuurtoestand leefden, maar om uiteenlopende redenen, maar altijd uit eigenbelang, een contract met elkaar hebben gesloten.

De contractfilosofen hebben verschillende ideeën over de inhoud van dit contract, maar ze hebben gemeen dat de mensen in het sociaal contract bepaalde vrijheden opgaven, waaronder het recht om voor eigen rechter te spelen. Individuele vrijheidsrechten werden deels overgedragen aan de gemeenschap, wat leidt tot democratie, of aan een soeverein.

Het contractdenken ontstond naar aanleiding van de bloedige godsdiensttwisten in het Europa van de 16e en 17e eeuw. Het wegvallen van de almacht van Rome zorgde ervoor dat verschillende denkers een antwoord gingen zoeken op de vraag hoe ervoor te zorgen dat een vorst voldoende macht had - en de legitimiteit om die macht te behouden - om de vrede langdurig te handhaven.

Er bestaan verschillende filosofieën omtrent het sociaal contract, maar desalniettemin is er een rode draad doorheen al deze ideeën. Het sociaal contract bestaat in grote lijnen uit twee onderdelen.

PACTIUM UNIONIS

HORIZONTALAAL CONTRACT GESLOTEN TUSSEN BURGERS, WAARBIJ MEN ELKAARS VRIJHEID ERKENT, MAAR OOK DE BEGRENZING VAN DEZE VRIJHEID.

PACTIUM SUBJECTIONIS

VERTICAAL CONTRACT WAARBIJ BURGERS ZICH ONDERWERPEN AAN HET ABSOLUTE STAATSGEZAG EN TEGELIJKERTIJD HUN VRIJHEID OF EEN GEDEELTE HIERVAN AFSTAAN.